

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุง  
ของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล



โดย

พันเอก ดิถี สุยะนันท์  
หัวหน้ากองเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมพลธิการทหารบก

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2562

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของ  
กองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ  
โดย พันเอก ดิษฐ์ สุยะนนท์  
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ศศพินิจ วัชรธรรม

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2562 และเห็นชอบให้เป็น  
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

( ธีระพงษ์ เย็นอุทก )

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

( มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา )

ประธานกรรมการ

พันเอก

( สุรสิทธิ์ ศรีวินิชย์ )

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอกหญิง

( ศศพินิจ วัชรธรรม )

กรรมการ

พันเอกหญิง

( ฐิติญา จันทร์วุฒิ )

กรรมการ

## บทคัดย่อ

**ผู้วิจัย** พันเอก ดิถี สุยะนันท์  
**เรื่อง** แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของ  
กองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ  
**วันที่** กันยายน 2562 **จำนวนคำ :** 5,364 **จำนวนหน้า :** 13  
**คำสำคัญ** ระบบสารสนเทศ  
**ชั้นความลับ** ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงระบบส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกในปัจจุบัน ระบบสารสนเทศสายงานส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก เป็นเทคโนโลยีที่กองทัพบกสามารถนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้จริงหรือไม่ และอย่างไร ผู้บังคับบัญชาสามารถนำข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพจริงหรือไม่ อย่างไร และแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศสายงานส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกก้าวทันเทคโนโลยีในยุค 4.0 ผลการวิจัยสรุปว่า แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรต้องคำนึงถึงผู้ใช้ระบบ พยายามแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ในการพัฒนาระบบ ควรมีการกำหนดขั้นตอนหรือกิจกรรมในการทำงานอย่างชัดเจน ดำเนินการกำหนดมาตรฐานในระหว่างการพัฒนา ระบบ และจัดทำเอกสารประกอบ เพื่อให้มีกฎ และระเบียบในการปฏิบัติงาน มีการแตกระบบใหญ่ให้เป็นระบบย่อย ระบบที่มีกลุ่มของระบบอื่น ๆ ที่เล็กกว่าเป็นส่วนประกอบ จะเรียกว่าระบบใหญ่ ส่วนระบบเล็ก ๆ ที่เป็นส่วนของระบบที่ใหญ่กว่าเรียกว่าระบบย่อย และออกแบบระบบเพื่อรองรับการเติบโต และการเปลี่ยนแปลงของหน่วยที่จะเกิดขึ้นในยุค 4.0

## ABSTRACT

**AUTHOR:** Colonel Dit Suyanan

**TITLE:** The Development of Logistics Information Systems  
Army Effectively

**DATE:** September 2019 **WORD COUNT:** 5,364 **PAGES:** 13

**KEY TERMS:** Information Systems

**CLASSIFICATION:** Unclassified

This research have purpose to know Army Logistics what is the present now. Is the technology that the Army can use effectively Is it true and how? Superiors can bring information in the system to use in the decision making effectively or not, how? And how to make the Army Logistics Information System keep pace with technology 4.0. The results of the research concluded that. Should consider the system user. Try to fix the problem to the point. In system development there should be a procedure or clear work activities. Set standards during system development and prepare documentation to have rules and regulations in the operation. There is a large system split into subsystems. Systems that have smaller groups of other systems as components is called a super system. The smaller system that is part of the larger system is called the sub system and designing systems to support growth and changes in units that will occur in the 4.0 era.

## กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก  
อย่างมีประสิทธิภาพนั้นสำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับแรงบันดาลใจรวมถึงข้อมูลการศึกษาวิจัย  
ต่างๆ จากการศึกษาเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของ พันเอกหญิง ดวงกมล จุลกะเศียน เรื่อง  
ระบบสารสนเทศสายงานส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกที่ยั่งยืน มาทำการศึกษาต่อยอด  
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมาในโอกาสนี้ ทั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากวิทยาลัย  
การทัพบก ที่กรุณาจัดการให้นักศึกษาได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้นงานวิจัย  
ในครั้งนี้นี้ขึ้น ขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ศศพิณธ์ วัชรธรรม และ  
ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา พันเอก สุรสิทธิ์ ศรีวนิชย์ ที่ได้แนะนำ ให้คำปรึกษา และเอื้อเพื่อ  
สิ่งต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทำโครงการวิจัยนี้ ขอขอบพระคุณ ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง  
ในการเปิดโอกาสให้นักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ได้แสดงศักยภาพในการวิจัยครั้งนี้

## แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุง ของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ

ความจำเป็นในการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อเป็นการสร้างระบบงานใหม่ หรือปรับปรุงระบบงานเดิมให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ การเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหาร และการปฏิบัติงาน จำเป็นต้องพัฒนา หรือปรับปรุงระบบสารสนเทศที่สามารถช่วยในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ภายใน และกระบวนการบริหารมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เพื่อที่จะรับเอาเทคโนโลยี 4.0 มาปรับปรุง และประยุกต์ใช้กับระบบงานเดิม ที่มีอยู่แล้ว การปรับองค์กร และสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อสามารถตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในยุค 4.0 ได้อย่างรวดเร็ว และสร้างความ ได้เปรียบในการแข่งขัน โดยทั่วไปการพัฒนาระบบขึ้นกับสิ่งต่อไปนี้ กระบวนการทางธุรกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอนในการดำเนินธุรกิจ แนวทางของระบบสารสนเทศที่จะ พัฒนาบุคลากร ที่ให้ความร่วมมือในการพัฒนา วิธีการ และเทคนิคในการพัฒนา ซึ่งมีข้อดี และข้อจำกัดแตกต่างกัน เทคโนโลยี ที่ต้องมีการพิจารณาให้รอบคอบ เนื่องจากมีให้ เลือกลงมากมาย ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมต่อการใช้งาน ค่าใช้จ่าย และส่วนต่าง ๆ งบประมาณที่ต้องจัดเตรียมไว้รองรับล่วงหน้า ข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐานภายในองค์กร เพื่อสนับสนุน และอำนวยความสะดวก ในการใช้ระบบการใช้ข้อมูลร่วมกัน และการ ติดต่อสื่อสาร การบริหารโครงการ เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการพัฒนา ล่าช้า และเกินงบประมาณ

หลักการในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงเจ้าของ และผู้ใช้ ระบบว่า ตอบสนองต่อความต้องการ และมีความเข้าใจตรงกันหรือไม่ เข้าถึงปัญหาได้ตรง จุด เพื่อแก้ปัญหาได้จับประเด็นของปัญหา และสาเหตุของปัญหา กำหนดขั้นตอน หรือ กิจกรรมในการพัฒนาระบบด้วยความชัดเจน เพื่อลดความยุ่งยากในการพัฒนาระบบได้ กำหนดมาตรฐานในการพัฒนาระบบ เพื่อให้งานมีมาตรฐานเดียวกันสะดวกในการเขียน โปรแกรม เพราะจะมีปัญหาในเรื่องของรูปแบบข้อมูลบำรุงรักษาได้คล่องตัว และสะดวก ตระหนักว่า การพัฒนาระบบเป็นการลงทุนประเภทหนึ่ง จึงควรมีความรอบคอบ และ เลือกรูปแบบที่ดีที่สุดในแต่ละวิธี เตรียมความพร้อมหากจะต้องยกเลิก หรือทบทวนระบบ สารสนเทศที่กำลังพัฒนา แต่ระบบสารสนเทศที่จะพัฒนาออกเป็นระบบย่อย เพื่อช่วยให้ ทีมงานพัฒนาระบบแก้ปัญหาได้เร็วขึ้น ตรวจสอบข้อผิดพลาดได้อย่างสะดวก ออกแบบ ระบบให้สามารถรองรับต่อการขยาย หรือการปรับเปลี่ยนอนาคตเพื่อรองรับต่อการ เปลี่ยนแปลง และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในยุค 4.0

การส่งกำลังบำรุงในกองทัพบกแบบเดิม มีความยุ่งยากซับซ้อน เช่น การเบิก – รับสิ่งอุปกรณ์เพียงไม่กี่รายการต้องใช้กระดาษในการพิมพ์เป็นจำนวนมาก เป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากร ซึ่งปัจจุบันมีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งงานในวงรอบการส่งกำลังบำรุง ยังเกิดความซ้ำซ้อนกันอยู่ในหลายขั้นตอน อีกทั้งการติดตามข้อมูลข่าวสารด้านการส่งกำลังบำรุงเพื่อใช้ในการตกลงใจของผู้บังคับบัญชา ยังมีความคลาดเคลื่อน ล่าช้า ไม่ทันเวลา

จากสภาพความเป็นมา และปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ระบบส่งกำลังบำรุงยังขาดการพัฒนาด้านระบบสารสนเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านระบบ IT (Information Technology) และระบบติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ทำการศึกษาวิจัยในเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาปรับใช้ และพัฒนาระบบส่งกำลังบำรุงในกองทัพบกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และก้าวทันเทคโนโลยียุค 4.0

### **ระบบส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก**

เพื่อให้การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสมกับสถานการณ์และการจัดตั้งหน่วยในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นการวางหลักนิยมและระบบการส่งกำลังบำรุงของ กองทัพบกไปในแนวทางเดียวกันโดยมีหลักฐานอ้างอิงที่แน่นอน จึงให้ยกเลิกคำสั่ง กองทัพบก ที่ 807/2528 เรื่อง กำหนดภารกิจ นโยบาย แนวความคิด และความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ลง 13 สิงหาคม 2528 และอนุมัติหลักการที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น และให้ยึดถือการกำหนดภารกิจ นโยบาย แนวความคิด และความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกตามคำสั่งฉบับนี้แทน<sup>1</sup> ดังนี้

### **ภารกิจในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก**

ตามพระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2503 มาตรา 14 กำหนดให้กองทัพบกมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพบก และป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ที่ได้รับจึงกำหนดภารกิจในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ดังนี้

สนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงแก่หน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบกให้สามารถทรงชีพอยู่ได้ และสามารถปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จตามความมุ่งหมาย และเป็นผลดีแก่กองทัพบก สนับสนุน

ทางการส่งกำลังบำรุงให้แก่เหล่าทัพอื่น ๆ หน่วยราชการ และองค์การอื่นใดเมื่อได้รับการร้องขอ รวมทั้งกำลังชาติพันธมิตรตามที่มีข้อตกลงกันไว้

นโยบายในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ให้ดำเนินการส่งกำลังบำรุงตามหลักการส่งกำลังบำรุง ดังนี้

การรวมการสนับสนุน หมายถึง การรวมขีดความสามารถในการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงของหน่วยสนับสนุนทั้งปวง ไปสนับสนุนหน่วยทางยุทธวิธีให้สามารถปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบ การสนับสนุนจากข้างหลังไปข้างหน้า หน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงที่อยู่ในเขตหลังหรือใกล้กับฐานการส่งกำลังบำรุงจะต้องให้การสนับสนุนแก่หน่วยที่อยู่ใกล้พื้นที่การรบตามลำดับ รวมทั้งหมายถึงการ สนับสนุน จะกระทำจากหน่วยเหนือไปยังหน่วยรองด้วย เพื่อเป็นการปลดเปลื้องภาระงานด้านการส่งกำลังบำรุงของหน่วยรองให้มากที่สุด ความเชื่อถือได้ หน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงจะต้องมีขีดความสามารถซึ่งทำให้หน่วยรับการสนับสนุนมีความมั่นใจได้ว่าจะได้รับการสนับสนุนได้ตามเวลา และสถานที่ที่ได้วางแผนไว้ ในการนี้จำเป็นต้องมีแหล่งสนับสนุนสำรอง และแผนสำรองไว้ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นจะต้องป้องกันแหล่งสนับสนุนของตนจากการสูญหายจากสาเหตุต่าง ๆ ตลอดจนการใช้อย่างไม่ประหยัด ความง่าย ความยุ่งยากสลับซับซ้อนเกี่ยวกับระบบการส่งกำลังบำรุงจะต้องมีน้อยที่สุด ระบบการส่งกำลังบำรุงที่ดีควรหลีกเลี่ยงแบบพิมพ์ที่ต้องกรอกข้อความต่าง ๆ โดยที่ไม่ได้นำข่าวสารที่กรอกนั้นมาใช้ประโยชน์ต้องไม่ผ่านสายงาน และเจ้าหน้าที่ที่มากตลอดจนต้องไม่มีการขอ อนุมัติกันหลายลำดับชั้น ความง่ายนี้ยังหมายรวมถึง การใช้สิ่งอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันได้หลาย ๆ รายการสามารถใช้งาน ถอดประกอบ และซ่อมบำรุงได้โดยง่ายอีกด้วย การทันเวลา การส่งกำลังบำรุงจะต้องมี และใช้ได้ในปริมาณที่ต้องการ ณ เวลา และสถานที่ที่กำหนดเฉพาะเรื่องเวลานั้นต้องให้มีความพอดีโดยไม่ล่าช้าแต่ไม่ควรก่อนเวลามากนัก การได้ส่วนสัมพันธ์การจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงต้องให้เหมาะสมกับความ ต้องการในการสนับสนุน ไม่น้อยเกินไป จนทำให้ส่วนดำเนินกลยุทธ์ต้องเสียภารกิจทางยุทธการ เพราะขาดการสนับสนุนที่เพียงพอ การจัดงานของหน่วยส่งกำลังบำรุงเองต้องได้ส่วนสัมพันธ์กันด้วย เช่น ต้องมีเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุงให้สัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ส่งกำลัง หรือต้องมีหน่วยส่งกลับทางการแพทย์ให้สัมพันธ์กับหน่วยรักษาพยาบาล เป็นต้น

อำนาจหน้าที่ ถึงแม้ความรับผิดชอบทางการส่งกำลังบำรุงจะเป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาแต่เพียงผู้เดียวก็ตาม แต่สมควรมอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้บังคับหน่วย



สนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงให้เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นผลสำเร็จ และมีความอ่อนตัวพอสมควรโดยไม่ถูกแทรกแซงจากบุคคลอื่น ๆ ด้วย

ความปลอดภัย การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงต้องไม่ถูกขัดขวาง อย่างรุนแรงด้วยการกระทำของข้าศึก และด้วยข้อห้ามจากมาตรการรักษาความปลอดภัยของฝ่ายเดียวกัน การประหยัด หมายถึง การใช้กำลังพล สิ่งอุปกรณ์ การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งกำลังบำรุงเท่าที่จำเป็นให้คุ้มค่าที่สุดโดยคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ จะต้องเพ่งเล็งในเรื่องการปรนนิบัติบำรุงและซ่อมบำรุงสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถใช้สิ่งอุปกรณ์นั้น ๆ ให้คงสภาพได้นานที่สุด เพื่อทำการส่งกำลังบำรุงโดยใช้สิ่งอุปกรณ์ กำลังพลของกองทัพบกเท่าที่มีอยู่ และที่สามารถจัดหามาได้เป็นหลักสำหรับงบประมาณให้บริหารอยู่ในวงเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทัพบก

### **แนวความคิดในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก**

กองทัพบกใช้ระบบการส่งกำลังบำรุงระบบเดียวกันทั้งในยามปกติ และในยามสงครามให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน แต่อาจจะมีข้อแตกต่างกันบ้าง ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างของที่ตั้ง สภาพภูมิประเทศ ลมฟ้าอากาศและเหตุการณ์ที่เผชิญหน้าหน่วยนั้น ๆ มอบความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงให้แก่กองทัพภาคเป็นหน่วยดำเนินการสนับสนุนหน่วยใช้ที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้มากที่สุด โดยการกระจายสิ่งอุปกรณ์ การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ออกไปยังสถานที่ตั้งการส่งกำลังบำรุงในส่วนภูมิภาค ดำเนินการจัด และเตรียมการให้มีสิ่งอุปกรณ์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลาด้วยการจัดหาตามปกติ และยึดถือนโยบายการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรมทหารของกระทรวงกลาโหมเป็นหลัก จัด และเตรียมให้มีการสะสมสิ่งอุปกรณ์สำรองสงครามที่จำเป็นไว้ รวมทั้งเตรียมการระดมสรรพกำลังด้านการส่งกำลังบำรุงไว้ให้พร้อม จัด และเตรียมให้มีการบริการ สิ่งก่อสร้าง, การสาธารณสุขโภชนาการ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งปวง ให้สามารถสนองความต้องการแก่หน่วยต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน พร้อมกับจัดให้มีหน่วยส่งกำลังบำรุงอย่างเพียงพอ และให้ได้ส่วนสัมพันธ์กับหน่วยกำลังรบ โดยการปรับปรุงเพิ่มขีดความสามารถของหน่วยส่งกำลังบำรุงที่มีอยู่แล้ว และจัดตั้งหน่วยส่งกำลังบำรุงขึ้นใหม่ตามความจำเป็น และพัฒนาระบบการส่งกำลังบำรุงให้เหมาะสม และทันสมัยอยู่เสมอ

### **ความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุง**

ความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงโดยทั่วไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารทุกระดับ รับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงให้หน่วยของตน และหน่วยที่มากขึ้นสมทบ รวมทั้งหน่วยอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้มีความรับผิดชอบนี้จำแนกออกได้เป็น ดังนี้

**หน่วยใช้** รับผิดชอบในการส่งข่าวสารเสนอความต้องการ และสถานภาพทางการส่งกำลังบำรุงให้หน่วยบังคับบัญชา และหน่วยสนับสนุนทราบอยู่เสมอ ใช้สิ่งอุปกรณ์ การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งกำลังบำรุงตามความจำเป็นโดยประหยัด และอย่างมีเหตุผล ดำเนินกรรมวิธีในการส่งกำลังบำรุงให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ

**หน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง** รับผิดชอบในการให้การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงให้แก่หน่วยต่าง ๆ ที่ได้รับมอบตามภารกิจ และขีดความสามารถของตน ความรับผิดชอบนี้ หมายรวมถึง การกำกับดูแล รวมทั้งการเยี่ยมหน่วยเพื่อทราบข่าวสารของหน่วยใช้ โดยนำมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาให้การสนับสนุน และการควบคุมการสนับสนุนให้เป็นไปตามหลักการส่งกำลังบำรุงด้วย

### **ความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงของหน่วยระดับต่าง ๆ**

**กองทัพบก** รับผิดชอบการกำหนดภารกิจ นโยบาย แนวความคิดความรับผิดชอบ และระบบการส่งกำลังบำรุง รวมทั้งรับผิดชอบในการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงแก่หน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบก โดยแบ่งมอบความรับผิดชอบ ดังนี้

**กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก** รับผิดชอบทางฝ่ายเสนาธิการในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ วางแผน อำนวยการ กำหนดนโยบายโครงการ และงบประมาณที่เกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุง กำหนดนโยบาย ประสานงาน และกำกับ การเกี่ยวกับการกำหนดความต้องการ การจัดหาสิ่งอุปกรณ์และยุทโธปกรณ์ ควบคุม และกำกับการเกี่ยวกับการเก็บรักษาการแจกจ่าย การจำหน่าย การรักษาพยาบาล การส่งกลับ การขนส่ง และการบริการทางการส่งกำลังบำรุง จัดการเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ประสานงาน ควบคุมและกำกับดูแลกรมฝ่ายยุทธบริการในการกำหนดภารกิจ การจัดระเบียบปฏิบัติ การดำเนินการกำลังพล การฝึกและศึกษาวิชาการส่งกำลังบำรุง การงบประมาณ การวิจัยและพัฒนาาระบบการส่งกำลังบำรุง รวมทั้งการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับอุตสาหกรรมทหารที่เกี่ยวข้อง

**กรมข่าวทหารบก** รับผิดชอบทางฝ่ายเสนาธิการในการกำหนดความต้องการ และควบคุมเกี่ยวกับการแจกจ่ายแผนที่ทหารและภาพถ่ายทางอากาศสนับสนุนหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบก

**กรมฝ่ายกิจการพิเศษ** ได้แก่ กรมสารบรรณทหารบก, กรมสวัสดิการทหารบก และ กรมการกำลังสำรองทหารบก รับผิดชอบในฐานะเป็นฝ่ายกิจการพิเศษของกองทัพบก ในสายงานที่รับผิดชอบ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งกำลัง และซ่อมบำรุงสิ่งอุปกรณ์ในความรับผิดชอบตาม กรมฝ่ายยุทธบริการ ได้แก่ กรมการทหารช่าง, กรมการทหารสื่อสาร, กรมสรรพาวุธทหารบก, กรมการขนส่งทหารบก, กรมพลธิการทหารบก, กรมแพทย์ทหารบก, กรมยุทธโยธาทหารบก, กรมการสัตว์ทหารบกและกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก รับผิดชอบในฐานะเป็นฝ่ายยุทธบริการของกองทัพบกในสายงานที่รับผิดชอบและมีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุง ดังนี้

- 1) วางแผนอำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับ การ ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับ การผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง และบริการเกี่ยวกับกิจการและ สิ่งอุปกรณ์ในความรับผิดชอบ
- 2) ดำเนินการผลิต ส่งกำลัง และซ่อมบำรุง สิ่งอุปกรณ์ในรายการที่กองทัพบกมอบหมายให้ รับผิดชอบ
- 3) กำหนดหลักนิยมและจัดทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับกิจการและ สิ่ง อุปกรณ์ในความรับผิดชอบ
- 4) สนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงแก่หน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบก
- 5) กองทัพภาค รับผิดชอบในการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงให้แก่หน่วยในอัตราและ หน่วยอื่นๆ ที่กองทัพบกมอบหมายให้มีที่ตั้ง หรือเข้าปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่ของ กองทัพ ภาค หรือพื้นที่ที่กองทัพบกกำหนด โดยมีกองบัญชาการช่วยรบมณฑลทหารบก และจังหวัด ทหารบก เป็นหน่วยปฏิบัติการสนับสนุน
- 6) กองบัญชาการ ช่วยรบ สนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงแก่หน่วยต่าง ๆ ในอัตรากองทัพ ภาค และหน่วยของกองทัพบก

**มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบก** สนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงให้แก่หน่วยทหาร ในพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้ สนับสนุนโดยตรงและสนับสนุนทั่วไปสิ่งอุปกรณ์ประเภท 1 เว้น กรณีที่กองทัพบกได้กำหนดระเบียบหรืออนุมัติหลักการเป็นอย่างอื่นไว้ โดยเฉพาะให้ถือ ปฏิบัติตามระเบียบ หรืออนุมัติหลักการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น สนับสนุนโดยตรงและ สนับสนุนทั่วไปสิ่งอุปกรณ์ประเภท 2 และ 4 สายยุทธโยธา, สายแพทย์ (ยาและเวชภัณฑ์ สิ้นเปลือง) และสายพลธิการ (เครื่องแต่งกาย เครื่องนอน เครื่องใช้ประจำกายและประจำ หน่วย) สนับสนุนโดยตรงสิ่งอุปกรณ์ประเภท 3 สนับสนุนโดยตรงสิ่งอุปกรณ์ประเภท 5 ฝึกศึกษา และสะสมสิ่งอุปกรณ์ประเภท 5 สำรองสงคราม ตามระดับที่กองทัพภาค มอบหมายให้ สนับสนุนการซ่อมบำรุงสนับสนุนโดยตรงสิ่งอุปกรณ์สายยุทธโยธา การ เคลื่อนย้ายและการขนส่งกำลังพลสิ่งอุปกรณ์และสัตว์ การรักษาพยาบาล และการส่งกลับ

เป็นตำบลส่งกำลังของกองบัญชาการช่วยรบตามที่กองทัพภาคหรือกองทัพบกกำหนดเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการเก็บรักษา การแจกจ่าย และการจำหน่ายสิ่งอุปกรณ์ การดำเนินการเกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์ การก่อสร้าง ซ่อมแซมปรับปรุงอาคาร สิ่งปลูกสร้างและสาธารณูปโภค การติดตั้งและซ่อมสิ่งอำนวยความสะดวกตามนโยบายการแบ่งมอบงานที่กองทัพบกกำหนด การมอบความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุง ให้แก่หน่วยงานทาง การส่งกำลังบำรุงของหน่วยในบังคับบัญชาของกองทัพภาคให้อยู่ในอำนาจของแม่ทัพภาคที่จะสั่งการ โดยไม่ขัดแย้งกับหลักการส่งกำลังบำรุงที่กองทัพบกกำหนด และจะต้องแจ้งให้กรมฝ่ายยุทธบริการและหน่วยที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

**หน่วยทหารซึ่งมีหน่วยส่งกำลังบำรุงในอัตรา** หรือได้รับหน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงมาสมทบดำเนินการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง ให้แก่หน่วยรองของตนและหน่วย อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบ

**หน่วยขึ้นตรงและหน่วยของกองทัพบก (หน่วยนอกกองทัพภาค)** ที่มีที่ตั้งปกติถาวรอยู่ในพื้นที่กองทัพภาคที่ 1 ให้รับการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงในเรื่องต่าง ๆ จากกรมฝ่ายยุทธบริการ มณฑลทหารบก หรือจังหวัดทหารบกที่หน่วยนั้นๆ ตั้งอยู่ในพื้นที่

**หน่วยขึ้นตรงและหน่วยของกองทัพบก (หน่วยนอกกองทัพภาค)** และหน่วยต่างกองทัพภาค หากหน่วยจัดกำลังเข้าปฏิบัติการในสนามในพื้นที่ กองทัพภาคใดให้ขอรับการสนับสนุนจากกองบัญชาการช่วยรบในอัตราของกองทัพภาคนั้น มณฑลทหารบกที่ 11, มณฑลทหารบกที่ 14, มณฑลทหารบกที่ 21, จังหวัดทหารบกพิษณุโลก, จังหวัดทหารบกทุ่งสง ไม่ต้องดำเนินการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงให้แก่หน่วยทหารในพื้นที่รับผิดชอบในเรื่องที่กรมฝ่ายยุทธบริการ หรือกองบัญชาการช่วยรบให้การสนับสนุนโดยตรงแก่หน่วยนั้น ๆ อยู่แล้ว ให้กรมฝ่ายยุทธบริการ กรมฝ่ายกิจการพิเศษ และกองทัพภาคกำหนดรายละเอียด และวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมโดยพิจารณาร่วมกับกรมส่งกำลังบำรุงทหารบก แล้วเสนอให้กองทัพบกอนุมัติเป็นหลักการเพื่อยึดถือปฏิบัติต่อไป

### **ระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก**

ความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ และอินเทอร์เน็ต ทำให้โลกเปลี่ยนแปลงจากยุคอุตสาหกรรม (Industry Age) เข้าสู่ยุคข้อมูลสารสนเทศ (Information Age) เน้นการใช้ประโยชน์ และสะสมองค์ความรู้จากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครือข่ายและการสื่อสาร ประกอบกับในยุคปัจจุบันการใช้งานของเครือข่ายสังคม (Social Network) ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ ทุกเวลา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาคมโลก ไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใดของโลก ก็

สามารถรับรู้ รับทราบข้อมูลข่าวสารหรือรับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ทำให้มีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารและ คมนาคม หรือกล่าวได้ว่า ปัจจุบัน โลกเราได้ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital age) พลัง อำนาจของชาติในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะใน งานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หลายประเทศในแถบเอเชีย ได้แก่ ประเทศจีนญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย จึงเร่งพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้ว่าในโลกยุคใหม่ ประเทศใดที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี มักจะมีบทบาทสำคัญในโลก สำหรับประเทศไทยก็มีการ จัดตั้งกระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร<sup>2</sup> ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 โดยมีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการวางแผน ส่งเสริม พัฒนา และดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การอุดมศึกษา และการสถิติ และในปี พ.ศ. 2559 ได้มีการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม เพื่อให้รองรับกับปัจจุบันจึงเปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม โดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ส่งเสริม และพัฒนาเศรษฐกิจ ดิจิทัลสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของ หน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จนพัฒนาไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล<sup>3</sup>

ในห้วง ที่ผ่านมา ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และ กำลังพลของกองทัพบก มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยี สารสนเทศเพิ่มมากขึ้น แต่เนื่องจากระบบสารสนเทศกองทัพบก ที่พัฒนาขึ้นในระยะแรก ยังไม่สามารถใช้งานได้อย่างแพร่หลาย จึงทำให้หลายหน่วยงานในกองทัพบกมีแนวคิดที่จะ พัฒนาระบบสารสนเทศขึ้นมาใช้งานภายในหน่วยของตนเอง เพื่อจัดเก็บฐานข้อมูล และนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์ และประกอบการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา โดยระบบสารสนเทศที่ เกี่ยวข้องในการส่งกำลังบำรุง เป็นระบบหนึ่งที่หลายหน่วยงานขอรับการสนับสนุน งบประมาณ สำหรับจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธโศปกรณ์ และใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการ ปฏิบัติงานภายในหน่วย แต่ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา มักจะมีการทำงานที่ยังไม่ ต่อเนื่อง และยังยี่น อาจเนื่องมาจากระบบสารสนเทศส่วนใหญ่มักจะผูกติดกับ ผู้พัฒนาโปรแกรม ซึ่งเป็นกำลังพลภายในหน่วย ดังนั้น จึงมีหลายระบบสารสนเทศที่ ยกเลิกการใช้งาน เมื่อผู้พัฒนาโปรแกรม หรือผู้ดูแลระบบย้ายไปปฏิบัติงานที่หน่วยอื่น ทำให้ระบบสารสนเทศไม่สามารถใช้งานได้ต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อเกิดผลสัมฤทธิ์กับกองทัพบกอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวทางการ พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนา

ระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก และนำมาเป็นแนวทางการกำหนดนโยบาย ในการพัฒนาระบบสารสนเทศกองทัพบกได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

ในช่วงปี 2556 - 2559 กระแสการใช้สื่อสังคม (Social Media) และเครือข่ายสังคม (Social Networking) อาทิเช่น Facebook, Youtube ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น<sup>4</sup> ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ และการติดต่อสื่อสารของหน่วยงานผ่านสื่อสังคม และเครือข่ายสังคมได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถลดข้อจำกัดในด้านระบบเครือข่าย ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งานระบบสารสนเทศ ได้ทุกที่ ทุกเวลา กำลังพลเริ่มมีความคุ้นเคยในการใช้เทคโนโลยี และระบบสารสนเทศ ประกอบกับในยุคปัจจุบัน ผู้บังคับบัญชาได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงถือว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ระบบสารสนเทศกองทัพบก เริ่มดำเนินการต่อและมีความก้าวหน้าขึ้นตามลำดับซึ่งหากได้มีการศึกษาว่า ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และสามารถใช้งานระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงได้อย่างยั่งยืน ก็จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับกองทัพบก

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในปี 2549 กองทัพอากาศได้เริ่มพัฒนา และใช้งานโครงการระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพอากาศ (Logistics Management Information System : LMIS) โดยในระยะเริ่มต้นยังพบปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรที่ต้องมีองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้คอมพิวเตอร์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุง จึงได้มีการศึกษาและวิจัยเพื่อกำหนดกลยุทธ์และหาวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กรณีศึกษาในหน่วยกองบิน 46 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จากผลการศึกษาเสนอแนะให้จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับกำลังพลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในระบบสารสนเทศ และจัดการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำความเข้าใจให้เป็นแนวทางเดียวกัน<sup>5</sup> งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบงานการส่งกำลังบำรุงในกองทัพบก เช่น การบริหารจัดการระบบงานส่งกำลังบำรุง ยุทโธปกรณ์สายช่าง ประเภทเครื่องมือช่าง เพื่อสนับสนุนภารกิจของกองทัพบกในยุคโลกาภิวัตน์ : ศึกษากรณี กรมการทหารช่าง โดยผลการวิจัยได้เสนอแนะให้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบควบคุมทางบัญชีและให้นำเอาหลักการสมัยใหม่ในระบบทันเวลาพอดี (Just in Time) และใช้เทคโนโลยี Barcode มาช่วยในการบริหารจัดการ พร้อมทั้งปรับวิธีการทำงาน และปรับปรุงระเบียบคำสั่ง ให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานในลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ<sup>6</sup> และนอกจากนี้ ในบางงานวิจัยก็มุ่งเน้นไปการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางเดียวกัน เช่น

การศึกษาวิจัยเรื่องการปรับโครงสร้างระบบการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกไทย ศึกษาเฉพาะกรณีกองทัพภาคที่ 1 ได้ศึกษาวเคราะห์ปัญหา และข้อจำกัดต่าง ๆ ในการส่งกำลังบำรุงระดับกองทัพภาค และหาแนวคิดในการจัดการส่งกำลังบำรุงให้เกิดประสิทธิภาพ ผลการวิจัยได้ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการปรับโครงสร้างระบบการส่งกำลังบำรุง ให้พิจารณาการจัดหน่วยให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านการส่งกำลังบำรุงได้จริง โดยเจ้าหน้าที่ทางการส่งกำลังบำรุงในทุกระดับจะต้องปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบ ทั้งยามปกติ และยามสงคราม และเสนอให้มีการปรับระเบียบปฏิบัติ ยกเลิกระเบียบปฏิบัติ ด้านการส่งกำลังบำรุงที่ล้าสมัย ให้มีความรัดกุม และลดขั้นตอนให้เหลือเท่าที่จำเป็น สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน และสุดท้ายปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ การพัฒนาบุคลากรด้านการส่งกำลังบำรุง ผู้บังคับบัญชาควรให้ความสำคัญงานด้านการส่งกำลังบำรุง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็ว และควรติดตามกำกับดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอนการปฏิบัติ<sup>7</sup> และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการส่งกำลังบำรุงกรณีศึกษา การส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ประเภทที่ 2 - 4 สายสรรพาวุธ ที่เสนอให้มีการพัฒนาระบบการควบคุมสิ่งของคงคลัง (Inventory Control) ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้กองทัพบกสามารถลดปริมาณการสะสมขึ้นส่วนได้มาก<sup>8</sup> งานวิจัยในระดับของหน่วยสนับสนุนในภูมิภาค ที่ศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการส่งกำลังบำรุงของกองบัญชาการช่วยรบที่ 4 โดยมีข้อเสนอแนะให้มีช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่อการประสานงาน และควรจัดชุดตรวจเยี่ยม เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงาน<sup>9</sup>

จากการศึกษาระบบส่งกำลังบำรุงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กำลังพล และหน่วยงาน มีความพร้อมในการใช้งานระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ เพื่อนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เหล่านี้เข้ามาแก้ไขปัญหา และลดขั้นตอนในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กองทัพบกได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์กองทัพบก 2560 และวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกองทัพบก 2 ประการ โดยประการแรก คือ กองทัพบกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการช่วยลดภาระงาน มิใช่เพิ่มภาระงาน และประการที่ 2 ให้กำลังพลและหน่วยงานของกองทัพบก สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกรูปแบบที่ต้องการ<sup>10</sup> พร้อมทั้งได้กำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกองทัพบก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของกองทัพบก มีความสอดคล้อง และเป็นไปใน

ทิศทางเดียวกันทั้งในระดับกลาโหม และระดับชาติ และในระดับกองทัพบก สามารถปฏิบัติงานได้อย่างประสานสอดคล้องเป็นเนื้อเดียวกัน<sup>11</sup>

### **การนำระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ**

จากการให้ความสำคัญในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บังคับบัญชาาระดับสูงของกองทัพบกที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน จึงมีนโยบายให้ทบพบกทำงานโครงการระบบสารสนเทศกองทัพบกของทุกสายงาน และให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ เช่น การใช้งานอินเทอร์เน็ตในรูปแบบของ 4G การใช้งานโทรศัพท์มือถือแบบ Smart Phone และการใช้งาน social network มาปรับปรุง และประยุกต์ใช้ในโครงการระบบสารสนเทศของกองทัพบก

จากนโยบายของผู้บังคับบัญชา กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก จึงได้แนวความคิดในการปรับปรุงการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้<sup>12</sup>

1. การมีส่วนร่วมของผู้ใช้งานในทุกระดับ จากการทบพบกทำงานด้านการส่งกำลังบำรุงที่ผ่านมา พบว่า ผู้ปฏิบัติในทุกระดับมีความสำคัญ จึงได้มีการจัดประชุม และสัมมนา เพื่อร่วมกันคิด วิเคราะห์ และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโปรแกรมระบบงาน เพื่อให้ตรงกับการปฏิบัติงานของหน่วย และตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง โดยแบ่งผู้ใช้งานออกเป็นระดับต่าง ๆ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ผู้บังคับหน่วยนายทหารฝ่ายเสนาธิการ และผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกัน และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานทุกระดับ
2. ทักษะ และความรู้ความเข้าใจของผู้ใช้งาน โดยการจัดชุดฝึกอบรมเคลื่อนที่ตามวงรอบปกติ และเมื่อหน่วยร้องขอ พร้อมทั้งจัดทำเอกสารประกอบการปฏิบัติ ในรูปแบบของภาพกราฟิก หรือผังการทำงาน เพื่อสื่อให้ผู้ใช้งานในทุกระดับเกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน
3. กำหนดงาน และวางแผนให้เหมาะสม โดยการจัดลำดับความสำคัญของระบบงาน เพื่อเน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สามารถจับต้องได้ และได้ข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาได้อย่างแท้จริง
4. กำหนดหน่วยนำร่องในการดำเนินการ เนื่องจากกองทัพบกเป็นหน่วยขนาดใหญ่ที่สุด เมื่อเทียบกับเหล่าทัพอื่น ๆ มีกำลังพลจำนวนมาก เพื่อให้การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพ จึงต้องมีการกำหนดหน่วยนำร่องเพื่อปฏิบัติงาน และเพื่อทดสอบความสมบูรณ์ในการใช้งานของระบบ ทั้งนี้ หน่วยนำร่องจะกำหนด ตั้งแต่ระดับกรมฝ่ายยุทธบริการ



- กองบัญชาการช่วยรบ มณฑลทหารบก และหน่วยใช้ โดยผู้บังคับหน่วยจะต้องให้ความสำคัญ และกำกับดูแลการทำงานอย่างใกล้ชิด
5. ช่องทางการติดต่อสื่อสาร เพื่อติดตามการทำงาน และตอบปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้ระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันเทคโนโลยีของ social network เช่น โปรแกรม Line มีการใช้งานอย่างแพร่หลาย ช่วยให้การติดต่อสื่อสารสะดวกมากขึ้น จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับสามารถติดต่อสอบถาม การใช้งานระบบสารสนเทศได้อย่างสะดวกคล้ายกับระบบ Call Center ที่มีการใช้งานในปัจจุบัน
  6. การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับรับทราบผลการดำเนินงานของระบบสารสนเทศ เข้าใจภาพการทำงาน และทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับจากระบบสารสนเทศ จึงมีการชี้แจงการทำงาน และความคืบหน้าการดำเนินงานในการประชุมที่สำคัญของกองทัพบก พร้อมทั้งจัดบูทเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานในหน่วยงานทุกระดับ

### **การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกให้ก้าวทันเทคโนโลยีในยุค 4.0**

การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกให้ก้าวทันเทคโนโลยีในยุค 4.0 นั้น จะต้องสัมพันธ์กับนโยบายของหน่วยเจ้าของ และยังจะต้องพิจารณาถึงความสำคัญ จุดมุ่งหมาย ความคาดหวัง รวมทั้งนโยบายของผู้บังคับบัญชาในการจัดโครงสร้างของหน่วย ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบสารสนเทศในยุค 4.0 เป็นอย่างมาก จึงเป็นอุปสรรคทำให้การดำเนินงาน และทำให้เกิดความล่าช้า เมื่อระบบสารสนเทศของหน่วยล้าสมัย หรือไม่สามารถรองรับกับเหตุการณ์ที่เกิดจากเงื่อนไขในการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ก็จำเป็นต้องเข้าสู่วงจรการพัฒนาแบบอีกครั้ง เพื่อให้ระบบสารสนเทศนั้น ๆ เป็นระบบที่สามารถสร้างเสริมให้หน่วยสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด และก้าวทันยุค 4.0 โดยระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ควรต้องคำนึงถึงผู้ใช้ระบบ พยายามแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดในการพัฒนาระบบ ควรมีการกำหนดขั้นตอน หรือกิจกรรมในการทำงานอย่างชัดเจน ดำเนินการกำหนดมาตรฐานในระหว่างการพัฒนา และจัดทำเอกสารประกอบ เพื่อให้มีกฎ และระเบียบในการปฏิบัติงาน มีการแตกระบบใหญ่ให้เป็นระบบย่อย ระบบที่มีกลุ่มของระบบอื่น ๆ ที่เล็กกว่าเป็นส่วนประกอบจะเรียกว่าระบบใหญ่ ส่วนระบบเล็ก ๆ ที่เป็นส่วนของระบบที่ใหญ่กว่าเรียกว่าระบบย่อย และออกแบบระบบเพื่อรองรับการเติบโต และการเปลี่ยนแปลงของหน่วยที่จะเกิดขึ้นในยุค 4.0

## สรุป

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมในการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้มีการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับ เพราะผู้ปฏิบัติงานมีความสำคัญ ควรมีการจัดประชุม และสัมมนา เพื่อร่วมกันคิด วิเคราะห์ และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุง เพื่อให้ตรงกับ การปฏิบัติงานของหน่วย ตรงกับความ ต้องการของผู้ปฏิบัติงาน และก้าวทันยุค 4.0อย่างแท้จริง ควรมีการเพิ่มทักษะ และความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน โดยการจัดชุดฝึกอบรมเคลื่อนที่ตามวงรอบปกติ และเมื่อหน่วยร้องขอ พร้อมทั้งจัดทำเอกสารประกอบการปฏิบัติ ในรูปแบบของภาพกราฟิก หรือ ผังการทำงาน เพื่อสื่อให้ผู้ใช้งานในทุกระดับเกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน กำหนด งาน และวางแผนให้เหมาะสม โดยการจัดลำดับความสำคัญของระบบงาน เพื่อเน้นให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ สามารถจับต้องได้ และได้ข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาได้ อย่างแท้จริง เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร เพื่อติดตามการทำงาน และตอบปัญหา ข้อขัดข้องในการปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้ระบบ สารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุง สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง เพราะในปัจจุบัน เทคโนโลยีของ social network เช่น โปรแกรม Line มีการใช้งานอย่างแพร่หลาย สามารถช่วยให้การติดต่อสื่อสารสะดวกมากขึ้น จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับสามารถ ติดต่อสอบถาม การใช้งานระบบสารสนเทศได้อย่างสะดวกคล้ายกับระบบ Call Centre ที่ มีการใช้งานในปัจจุบัน และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับรับทราบ ผลการดำเนินงานของระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุง เข้าใจภาพการทำงาน และ ทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับจากระบบสารสนเทศ เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาระบบ สารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

## เอกสารอ้างอิง

---

- 1 คำสั่งกองทัพบกที่ 487/2543 เรื่อง กำหนดภารกิจ นโยบาย แนวความคิด และควมรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก.
- 2 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, [อินเทอร์เน็ต], นนทบุรี : กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, <http://www.wikiwand.com/th/กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม>.
- 3 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, อินเทอร์เน็ต, นนทบุรี : กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, เข้าถึงได้จาก : <http://www.mict.go.th/>.
- 4 บุญเลิศ อรุณพิบูลย์, 2560, การใช้สื่อสังคม (Social Media) และเครือข่ายสังคม (Social Networking) ในองค์กร (อย่างเหมาะสม), อินเทอร์เน็ต, กรุงเทพมหานคร, <http://www.thailibrary.in.th/2011/08/03/facebook-org/>.
- 5 ธงชัย ยิ้มแย้ม, นาวาโท, 2553, กลยุทธ์การพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการในการใช้ระบบสารสนเทศด้านการส่งกำลังบำรุงของกองบิน 46 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก, พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- 6 พิษณุตม์ เงินแถบ, พันเอก, 2557, การปรับปรุงประสิทธิภาพ ระบบการส่งกำลังบำรุงกรณีศึกษาการส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ประเภทที่ 2-4 สายสรรพาวุธ, กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการทัพบก.
- 7 ชลภูมิ แสงเดือน, พันโท, 2549, การบริหารจัดการระบบงานการส่งกำลังบำรุงยุทโธปกรณ์สายช่าง ประเภทเครื่องมือช่างเพื่อสนับสนุนภารกิจของกองทัพบกในยุคโลกาภิวัตน์ ศึกษากรณี กรมการทหารช่าง, ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- 8 ชมพล อามระดิษ, พันเอก, 2550, การปรับโครงสร้างระบบการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ศึกษาเฉพาะกรณีกองทัพบกภาคที่ 1, กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- 9 โชติ ยิกุสังข์, พันเอก, 2557, การพัฒนาระบบการส่งกำลังบำรุงของกองบัญชาการช่วยรบที่ 4, กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยการทัพบก.
- 10 วิสัยทัศน์กองทัพบก 2560.
- 11 แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกองทัพบก พ.ศ. 2559 - 2561.
- 12 ดวงกมล จุลกะเศียน, พันเอกหญิง, 2560, ระบบสารสนเทศสายงานส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกที่ยั่งยืน, กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยการทัพบก.

## ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก ดิถี สุยะนันท์
วัน เดือน ปีเกิด	7 มกราคม 2512
การศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทวีธาภิเศก
พ.ศ. 2537	ปริญญาตรี โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฯ

### ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2537	ผู้บังคับหมวดส่งกำลังหน้า กองร้อยส่งกำลังและบริการ กรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ ๙
พ.ศ. 2544	ผู้บังคับกองร้อยส่งกำลังและบริการ กรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ ๙
พ.ศ. 2547	ประจำแผนก กรมพลธิการทหารบก
พ.ศ. 2548	ผู้บังคับกองทหารพลธิการ กองพลทหารราบที่ ๓
พ.ศ. 2553	หัวหน้าแผนก กรมพลธิการทหารบก
พ.ศ. 2558	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง กรมพลธิการทหารบก
พ.ศ. 2559	หัวหน้ากอง กรมพลธิการทหารบก
พ.ศ. 2561	รองผู้อำนวยการกอง กรมพลธิการทหารบก

### ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2561	หัวหน้ากองเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมพลธิการทหารบก
-----------	--